

Radny Rady Powiatu Wałbrzyskiego

Wałbrzych 30-06-2009

Eugeniusz Stanisławek

Pan

Andrzej Lipiński

Przewodniczący Rady

Powiatu Wałbrzyskiego

INTERPELACJA

1. Proszę o udostępnienie w formie pisemnej dokumentów wymienionych w tygodniku Nowe Wiadomości Wałbrzyskie- artykuł Magdaleny Sośnickiej-Dzwonek (artykuł w załączeniu) w szczególności :

- opinia MSWIA

- korespondencję Starostwa z pozostałymi Urzędami i Instytucjami

Dotyczącą przewodniczącego rady powiatu wałbrzyskiego Andrzeja Lipińskiego w sprawie opisanej w załączonym artykule .



Eugeniusz Stanisławek

*Otrzymał: Andrzej Lipiński
20 06 2009*

Skazany radny nie straci mandatu

Winy, ale nie karany – tak można streścić opinię Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczącą Andrzeja Lipińskiego, przewodniczącego rady powiatu walbrzyskiego. To, że otrzymał wyrok za składanie fałszywych zeznań, nie oznacza dla niego utraty miejsca w radzie.

Magdalena Sosnica-Dzwonek

Z opinii MSWiA wynika, że Lipiński, którego sąd uznał prawomocnym wyrokiem za winnego popełnienia przestępstwa umyślnego i równocześnie odstąpił od wymierzenia kary, orzekając wobec niego jedynie środek karna, nie jest osobą karana za przestępstwo umyślne.

Przypominamy, że w maju 2008 roku sąd rejonowy uznał Andrzeja Lipińskiego winnym w sprawie o składanie fałszywych zeznań (był świadkiem w sprawie wyroku swojego kolegę). Wyrok uprawomocnił się w czwartego roku. Sąd odstąpił jednak od wymierzenia kary. Mógł tak postąpić, ponieważ czyn był zagrożony karą do

trzech lat pozbawienia wolności i jego szkodliwość społeczna nie była znaczna. Zasadzono tak zwany środek karny. Lipiński miał zapłacić 2 tysiące złotych na rzecz walbrzyskiego PCK. I zapłacił. Nie unieszczone go jednak w Krajowym Rejestrze Karnym. Stąd, kiedy pytano o karalność wszystkich radnych, Lipiński miał czystą kartę.

Zgodnie z prawem, radny, który był karany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne (a składane fałszywych zeznań jest takim przestępstwem), traci mandat. Sprawa Lipińskiego była jednak na tyle skomplikowana, że decyzji nie chciał podjąć nawet sam wojewoda.

W styczniu tego roku Rafał Jurkowiakiewicz zwrócił się o opinię do ministerstwa spraw wewnętrznych, a ta z kolei do ministerstwa sprawiedliwości. W minionym tygodniu przysłała odpowiedź – brak podstaw do wygaszenia mandatu radnego.

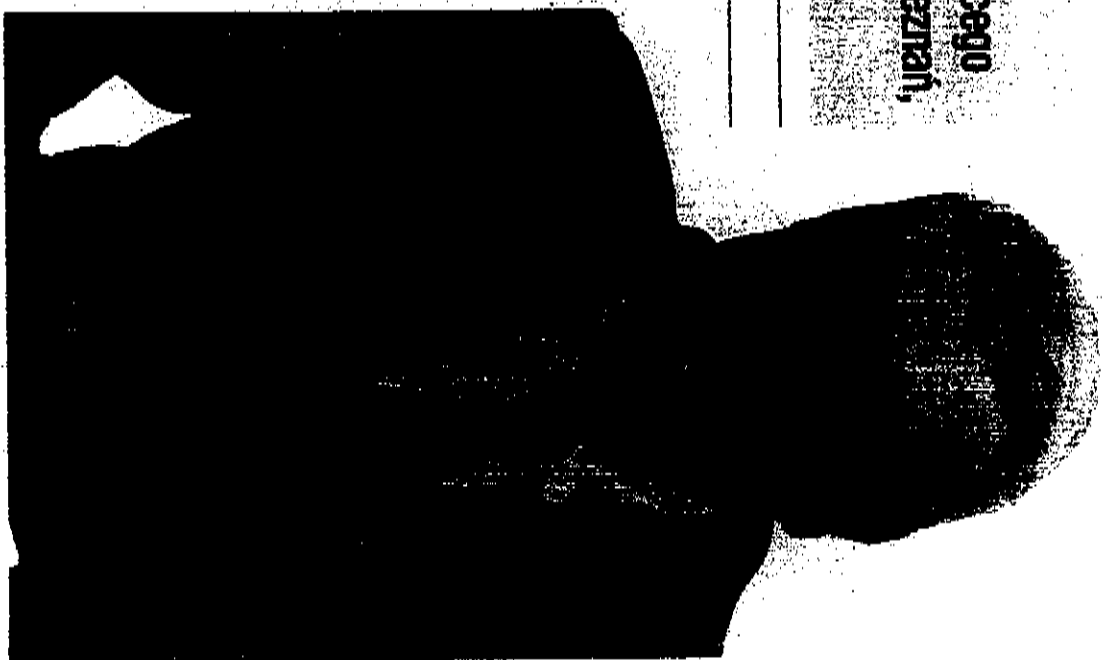
– Fakt uznania prawomocnym wyrokiem sądu osoby sprawującej mandat radnego za winną popełnienia przestępstwa umyślnego przy równoczesnym odstąpieniu od

wymierzenia kary i orzeczeniu wobec takiej osoby wyłącznie środka karnego, nie powoduje negatywnych konsekwencji prawnych dla bieżącego prawa wyborczego danej osoby, a to za tym idzie, nie skutkuje wygaszeniem mandatu – pisał wiceminister Tomasz Siemoniak.

Z interpretacji przepisów wynika, że Lipiński co prawda jest skazany, ale nie karany – a to – zdaniem prawników – dwa różne pojęcia.

– Mam nadzieję, że to zakończy sprawę i nie będzie więcej komentarze i spory – zarówno prawnicze, jak i polityczne – mówi nam przewodniczący Lipiński.

magda@pww.pl



Wałbrzych, dnia 7 lipca 2009 roku

Pan
Eugeniusz Stanisławek
Radny Rady Powiatu Wałbrzyskiego

W odpowiedzi na Pana interpelację z dnia 30 czerwca 2009 roku, uprzejmie informuję, że jedyną korespondencją w sprawie, o którą wnosi Pan w piśmie było zapytanie skierowane do Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, czy w związku zasądzonym i uprawomocnionym wyrokiem wobec mojej osoby mogę nadal pełnić funkcje radnego (stanowi zał. nr 1 do pisma).

W odpowiedzi otrzymałem stanowisko Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (stanowi zał. nr 2 do pisma), w którym wyjaśniono, iż brak jest podstaw prawnych do wydania przez Wojewodę Dolnośląskiego zarządzenia zastępczego stwierdzającego wygaśnięcie mandatu radnego. Pragnę jednocześnie poinformować, iż do wglądu w Biurze Rady jest dokument z Krajowego Rejestru Karnego, na którym to widnieje informacja zwrotna, iż nie jestem osobą karaną.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wałbrzyskiego
Andrzej Lipiński

Załączniki:

1. *Pismo Nr OBR/0715/78/08 z dnia 17 października 2008 roku*
2. *odp. Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0534-3/10/09 z dnia 4 marca 2009 roku*

Wałbrzych, dnia 17 października 2008 roku

OBR/0715/78/08

Pan

Jacek Dźedzyk

Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli

Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego

We Wrocławiu

W związku z doniesieniami prasowymi dotyczącymi mojej osoby, Przewodniczącego Rady Powiatu Wałbrzyskiego zwracam się do Państwa o opinię w przedmiotowej sprawie:

„Czy jako radny, wobec którego zapadł prawomocny wyrok sądu - nie skazujący (który przedkładam w załączeniu), mam prawo nadal pełnić funkcję radnego, czy powinienem złożyć oświadczenie woli o rezygnacji z mandatu?

Dowodem na to, że nie zostałem skazany jest wniosek z Krajowego Rejestru Skazanych, potwierdzający, że nie figuruje jako osoba skazana (wniosek w załączeniu).

Wobec tych informacji oraz rozbieżnych interpretacji prawa w tym zakresie, proszę o wydanie opinii w tej sprawie, gdyż będzie ona miała kluczowe znaczenie w podjęciu działań związanych z moją osobą.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wałbrzyskiego

Andrzej Lipiński



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

NK.II.0534-3/10/09

Wrocław, dnia 4 marca 2009 r.

Rada Powiatu Walbrzyskiego

W załączeniu przekazuję pismo nr DAP/7151-1/08/OCz z dnia 25 lutego 2009 r., zawierające stanowisko Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie istnienia przesłanki do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w związku z wydaniem wyroku skazującego z jednoczesnym odstąpieniem na podstawie art. 59 § 1 k.k. od wymierzenia kary i zastosowaniem środka karnego z art. 39 pkt 7 k.k.

Z poważaniem

09.03.09



RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

SEKRETARZ STANU
Tomasz Siemoniak

DAP/7151-1/08/OCz

Warszawa, dn. 25 lutego 2009 r.

Pan

Rafał Jurkowlaniec

Wojewoda Dolnośląski

Panie Wojewodo

w odpowiedzi na wystąpienie Pana Wojewody z dnia 8 stycznia 2009 r. (znak: NK.II.0711-6/09) dotyczące problemu stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Przewodniczącego Rady Powiatu Wałbrzyskiego Pana Andrzeja Lipińskiego poniżej przedstawiam stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Jak wynika z ww. pisma Pan Andrzej Lipiński wyrokiem Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 28 maja 2008 r., został uznany za winnego popełnienia czynu z art. 233 § 1 k.k. Jednocześnie Sąd na podstawie art. 59 k.k. odstąpił od wymierzenia kary, a na podstawie art. 39 pkt 7 k.k., orzekł środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża Zarząd Rejonowy w Wałbrzychu. Niniejszy wyrok stał się prawomocny i wykonalny z dniem 23 czerwca 2008 r.

Przypadki utraty mandatu radnego określone zostały w art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 roku – *Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw* (Dz. U. z 2003 roku Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.). Przepis ten wśród przesłanek wygaśnięcia mandatu wymienia w pkt 3 utratę prawa wybieralności (biernego prawa wyborczego).

W art. 7 ust. 2 *Ordynacji...*, zawarty został natomiast zamknięty katalog przesłanek, których zaistnienie powoduje utratę biernego prawa wyborczego. Wśród osób, które nie mają prawa wybieralności do danej rady przepis ten wymienia osoby:

- 1) karane za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) wobec których wydano prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego;
- 3) wobec których wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności, o którym mowa w art. 21a ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (t.j.: Dz. U. z 2007 roku Nr 63, poz. 425 z późn. zm.).

Odnosząc się do wymienionych w pkt 1 osób karanych za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego wskazać należy, iż mowa jest o osobach, które popełniły przestępstwo z winy umyślnej, ścigane z oskarżenia publicznego, za które wymierzono karę [przyjąć przy tym należy, że ukaranie za przestępstwo umyślne następuje dopiero z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu (vide: Czaplicki K., Dauter B., Kisielewicz A., Rymarz F., Samorządowe prawo wyborcze. Komentarz, Dom Wydawniczy ABC 2006)].

Powyższe prowadzi do wniosku, że kluczowe znaczenie dla rozpatrywania kwestii utraty prawa wybieralności (biernego prawa wyborczego) na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy – *Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw* ma wyjaśnienie, wskazanego w ustawie, pojęcia osoby karanej. Ponieważ jednak ustawodawca – posłużył się pojęciem z zakresu prawa karnego, w celu dokonania prawidłowej wykładni pojęcia karalności należy odwołać się do znaczenia tego terminu na gruncie prawa karnego.

W związku z powyższym, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o wyrażenie opinii w przedmiotowej sprawie.

Z przekazanego przez Ministra Sprawiedliwości stanowiska z dnia 24 października 2008 r. (sygn. DL-P I-023-159/08) wynika, że pojęcie osoby karanej, którym posługuje się między innymi ww. art. 7 ust. 2 pkt 1 *Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw*, doczekało się bogatej literatury i orzecznictwa.

W literaturze przedmiotu, ukształtowanej na gruncie art. 66 § 1 obowiązującego *Kodeksu karnego*, a wcześniej na gruncie art. 27 § 1 *Kodeksu karnego z 1969 r.* dominuje pogląd, zgodnie z którym nie jest osobą karaną za przestępstwo umyślne sprawca, wobec którego sąd odstąpił od wymierzenia kary [pogląd taki wyrażają m.in. A. Zoll (w:) K.

Buchala, A. Zoll, *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1-116 Kodeksu Karnego*, Zakamycze, Kraków 1998, s. 486-487; B. Kunicka-Michalska (w:) E. Bienkowska, B. Kunicka-Michalska, G. Rejman, J. Wojciechowska, *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 1999, s. 1050; A. Herzog, *Niekaralność jako przestępstwo warunkowego umorzenia postępowania karnego*, *Prokuratura i Prawo* 2005, Nr 4, s. 128; G. Łabuda (w:) J. Giezek (red.), N. Kłaczyńska, G. Łabuda, *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, LEX, 2007]. Analogiczne stanowisko wyraził również na gruncie art. 27 § 1 *Kodeksu karnego* z 1969 roku Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 29 stycznia 1971 r. (VI KZP 26/69) stwierdził, że za karana nie może uchodzić między innymi osoba, w sprawie której umorzono postępowanie z jakichkolwiek względów, nie wyłączając amnestii, oraz osoba, w sprawie której sąd odstąpił od wymierzenia kary.

Należy również przyjąć, iż na gruncie obowiązującego *Kodeksu karnego* nie jest osobą karana osoba, której wymierzono tylko środek karny określony w art. 39 *kk*. Za taką interpretacją przemawia bowiem zmiana określenia tych środków w nowym *Kodeksie karnym* (środki karne), które wcześniej traktowane były jako kary dodatkowe. Jak wskazuje się w literaturze, na gruncie *Kodeksu karnego* z 1969 r. orzeczenie kary dodatkowej przy rezygnacji z kary zasadniczej było niewątpliwie równoznaczne z karalnością sprawcy, jednakże obecnie wobec zróżnicowania „kar” i „środków karnych” trudno uznać osobę, wobec której poprzestano tylko na orzeczeniu środka karnego, za karana w rozumieniu art. 66 § 1 *kk* (tak: A. Herzog, *Niekaralność jako przestępstwo warunkowego umorzenia postępowania karnego*, *Prokuratura i Prawo* 2005, Nr 4, s. 128). Obecnie środki te nie są karą, stąd też należy przyjąć, że skazany, wobec którego sąd odstąpił od wymierzenia kary orzekając jednocześnie środek karny (vide: art. 59 *kk*), nie jest osobą karana.

Wprawdzie w świetle art. 413 § 2 *Kodeksu postępowania karnego*, *odstąpienie od wymierzenia kary* jest instytucją sądowego wymiaru kary i następuje w wyroku skazującym, jednakże sąd nie wymierza oskarżonemu kary, lecz jedynie przypisuje oskarżonemu zarzucane mu przestępstwo i odstępuje od wymierzenia kary. W związku z tym, w przypadku uznania oskarżonego prawomocnym wyrokiem za winnego popełnienia przestępstwa i równoczesnego odstąpienia od wymierzenia mu kary, można mówić co najwyżej o skazaniu, a nie ukaraniu. Pojęcie osoby karanej nie jest bowiem tożsame z pojęciem osoby skazanej. Osoba skazana to osoba, wobec której sąd wydał prawomocny wyrok skazujący (także taki, w którym sąd nie wymierzył oskarżonemu kary, lecz jedynie uznał go za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i odstąpił od wymierzenia kary), zaś osobą karaną jest skazany, któremu sąd wymierzył jedną z kar wymienionych w art.

32 *kk*. Jednocześnie wymaga podkreślenia, że takie rozumienie pojęcia osoby karanej znajduje zastosowanie nie tylko na gruncie prawa karnego, lecz również w odniesieniu do pozostałych gałęzi prawa.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż osoba, którą sąd uznał prawomocnym wyrokiem za winną popełnienia przestępstwa umyślnego i równocześnie odstąpił od wymierzenia jej kary, orzekając wobec niej jedynie środek karny, nie jest „osobą karaną za przestępstwo umyślne” w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 *Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw*. Fakt uznania prawomocnym wyrokiem sądu osoby sprawującej mandat radnego za winną popełnienia przestępstwa umyślnego przy równoczesnym odstąpieniu od wymierzenia kary i orzeczeniu wobec takiej osoby wyłącznie środka karnego nie powoduje negatywnych konsekwencji prawnych dla biernego prawa wyborczego danej osoby, a co za tym idzie nie skutkuje wygaśnięciem mandatu radnego rady powiatu (art. 7 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 190 ust. 1 pkt 3 ustawy – *Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw*). W opisywanym przypadku, konsekwencji takich nie można domniemywać tym bardziej na podstawie zawartej w art. 7 ust. 2 pkt 2 przesłanki, dotyczącej osób wobec których wydano prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego, albowiem na gruncie prawa karnego sytuacja prawna takich osób jest odmienna.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że brak jest w przedmiotowej sprawie podstaw prawnych do wydania przez Wojewodę Dolnośląskiego środka nadzoru przewidzianego w art. 98a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, tj. zarządzenia zastępczego stwierdzającego wygaśnięcie mandatu radnego.

z pobrania

SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości i Administracji


Tomasz SIELONIAK